

Le eno je potrebno

Z MARIJO SKOZI POST IN KALVARIJO V VSTAJENJE

Sveta Marija, žena pod križem,

ti dobro poznaš trpljenje, zlasti tisto najhujše,
pomagaj nam, da bomo spoznali in sprejeli,
da bolečina ni zadnja postaja človeka.
Je samo obvezno preddverje,
v katerem moramo odložiti nepotrebno prtljago,
da bomo kot novi ljudje stopili v nebeško življenje.
Nočemo prositi za narkozo, da ga ne bi čutili,
ampak da nas bo v vsem prečistilo
in bomo s to žrtvijo pomagali še drugim.

Sveta Marija, žena pod križem,

bodi tudi ob našem umiranju,
tako kot si stala ob križu svojega sina.
Prosimo te, da s svojo tiho nežnostjo
lajšaš vse bolečine našega trpljenja
in nam vliješ poguma, da se bo naša volja
povsem izročila Očetovemu načrtu.
Okrepi nas, da bomo stopali pod križe drugih ljudi
in bo še tako tragični križ zacvetel kot pomladno drevo.

Sveta Marija, žena pod križem,

ki znaš trpeti brez razlogov in spremljati trpljenja ljudi,
pomagaj nam sprejeti mnoge trenutke veselja in praznovanja,
da bomo mogli ostati zvesti
in se ne zlomiti v srečanju z umiranjem.
Daj nam razumeti, da smo poklicani k veselju in upanju,
poživi naš pogum, da bomo ljubili
in s tem približali naše križe Jezusovemu križu,
kjer se tema spreminja v svetlobo, ki ne bo zašla.

Z različnimi motivi smo danes prišli sem. Nekateri prav gotovo čutite, kako so taka srečanja pomembna, drugim je to morda bolj delovna obveznost. Verjamem pa, da bomo na koncu vsi odšli obogateni drug z drugim in navdušeni, da smo lahko zaposleni prav v katoliškem domu.

Na kratko bi z vami rada razmišljala o pomenu obstoja KD.

V čem je drugačnost ali prednost, če delam v katoliškem domu ne glede na moje versko prepričanje. V čem je naš dom drugačen od drugih domov, kaj je, oz. naj bi bila njegova značilnost? To je zelo pomembno vprašanje.

Zakaj delam prav v katoliškem domu? Samo zato, ker je bilo tukaj pač prosto mesto, ali pa se morda le zavedam, da pri Bogu ni slučaja in res On želi, da sem tukaj? Če svojo službo doživljam tudi kot poklicanost, me to delo lahko tudi osebno izpolnjuje. Toda kjerkoli delam, še predvsem, če sem pri delu direktno v stiku z ljudmi, lahko svoje delo doživljam kot poslanstvo in z veseljem hodim v službo. Prepričana sem, da večinoma to že čutite. Čeprav vsi komaj čakamo dopust, se ob koncu dopusta že kar veselimo srečanj v službi, znanega dnevnega ritma in občutka koristnosti.

V službi se od nas pričakuje, da smo hitri, učinkoviti, strokovni, timski itd., pa seveda še prijazni do stanovalcev (ker smo tu zaradi njih, slišimo kar naprej).

Vse to se pričakuje od delavcev v kateremkoli domu.

Povsod velja zlato pravilo odnosov in etike tistih, ki delamo z ljudmi: »Kar želiš, da drugi storijo tebi, stori ti njim.«

To je sicer Matejev evangelij, vendar je to pravilo vseh religij.

Pa vendar smo tudi utrujeni, nataktnjeni, ženske imamo svoj »PMS«, prizadeti smo, ker dopoldanska ekipa ni naredila svojega dela, skratka: vsi poznamo dneve, ko je morala na psu, pa naj delamo v katoliškem ali državnem domu. Vsesplošna »krizna« črnogledost je tudi nam že zlezla pod kožo in ne moremo mimo kritiziranja, obtoževanja, jamranja. To je vzorec družbe in časa, v katerem živimo, tako nas vzgajajo politiki, TV in drugi mediji. Kar normalno je, da se nad čim vsaj malo pritožimo (nam vsaj niso drugi »fovš«). Če pomislimo na vsebino naših pogovorov, smo po vremenu zelo hitro pri jamranju: »Oh, saj bi še vse bilo, če ne bi glavna sestra, direktor, mož, tašča itd. ...« ali pa »Kaj se gredo – oni – Cerkev, Janša« itd. Koliko je tudi opravljanja, ker se, žal, ne zavedamo, da z blatenjem sodelavke najbolj škodujemo sebi.

Ja, seveda, boli nas krivica in »normalno je«, da dam iz sebe, če me nekaj boli. »Saj smo samo ljudje«. **Toda**, če se sprijaznim z dejstvom, da je normalno, da malo popravljam, da sem vesel, da so drugi slabi, da sem jaz lahko boljši; če je normalno, da me povozi lenoba ... potem je res vseeno, kakšna je osnovna usmeritev doma, v katerem delam.

In tukaj smo pri bistvu. Katoliški domovi naj ne bi bili povprečni domovi s takimi normalnimi odnosi, drugače nam ta izrednost nič ne koristi. To posebno okolje, kjer delam, vzdušje hiše, mora postati zame dar, da izstopim iz normalnega povprečja in lahko zaživim »tisto več«. Tu sem lahko več kot samo človek. Kaj sem še?

Tu se lahko zavem, da sem tudi Božji otrok! Seveda sem to po krstu, kjerkoli sem in karkoli delam. Danes so, hvala Bogu, že skoraj v vseh državnih domovih kapele in prepričana sem, da so povsod tudi delavci, ki tam črpajo moč. Torej, v čem je razlika?

Kakšna pa je razlika med danes »normalnim« koruzništvom in krščanskim zakonom? Primerjava šepa, ker je zakon zakrament. Pri nas pa gre za duha hiše, za celotno vzdušje, ki je prav gotovo drugačno, če se zjutraj vsa ekipa najprej sreča pred trpečim Križanim in gre z njegovim pogledom k trpečim stanovalcem. Pa četudi so včasih naše misli pri jutranji molitvi bogvekle na paši, bili smo tam, pred Bogom in ... kot na soncu, postopoma že rjavimo. Saj veste, kjer so dva ali trije zbrani ... to je pravzaprav milost KD! Tudi, če so med nami delavci, ki niso kristjani, so po nas potopljeni v Božje delovanje.

No, zdajle ste se mogoče spomnili na kakšno neumnost v naših odnosih, daleč od božične idile, ko je Jezus med nami. Ravno zato pa je potrebno, da se zavemo svoje drugačnosti in jo tudi zaživimo! Zato,

- ✓ ker je to moja (osebna) velika priložnost (od dobrih odnosov smo toliko daleč, kolikor sem jaz daleč od sebe, od svojega bistva – od Jezusa v meni!)
- ✓ ker je to naša dolžnost, ker smo na očeh – zgled, sol, kvas, izživ družbi, ki je v krizi

Seveda poznamo dobre ljudi, ki ne verujejo v Boga, in »cerkvene«, ki so »bohpagej«. V čem je torej razlika med dobroto tistega, ki je »dober že po naravi«, in tistega, ki se zaveda, da je tudi Božji otrok? Na zunaj ali na prvi pogled je pravzaprav ni. (Kot je na zunaj ni med poročenimi in neporočenimi).

Npr.: pri jutranji negi opazim, da je ga. Pepca naredila kolobocijo v postelji. Seveda mi smrdi in ker si ne želim, da bi meni rekli: »Oh, kaj ste pa delali?« ji tega ne rečem, pa še zatoži me lahko. Tudi kot človek sem

zavezana etiki in spoštovanju dostojanstva, zato bi ji lahko lepo rekla: »Oh, gospa, a ste mislili, da je čokolada, zdaj vas pa moram umiti.« To bi bilo v kateremkoli domu.

Tudi ne gre za to, da bi pa zdaj, ker delam v katoliškem domu, morala čutiti, da jo imam rada, ne, ne gre za čustva, gre le zato, da se zavem, da je ženica pred menoj človek z dušo (ki bo kmalu prestopila prag večnosti) in ni le telo, ki ga moram očistiti. Razumemo razliko? Nekdo, ki se zaveda Božjega otroštva v sebi in tako zastonske ljubezni Boga Očeta prav do njega osebno, do njegove revščine, majhnosti, ima drugačno notranjo držo, čeprav morda v samem delu in pristopu ni bistvene razlike.

Če je moje delo Božje poslanstvo, potem nisem dobra zato, da bi drugi opazili ali ker je to moja služba, ampak ker je ta pokakana in razmazana ženica pred menoj moja sestra in mi najin Oče daje ljubezen, da jo sprejemem takšno, kot je ... Ni ona moje delo, nisem od nje bolj pomembna, ker ji pomagam. Pred Bogom sva enakovredni. Ona mi daje priložnost za dobro delo, jaz pa njej svoje roke, znanje, zdravje. V taki notranji naravnosti moje delo ne bo delo ZA naše oskrbovance, temveč bo delo Z NJIMI. Če pomislimo na odnos drugih do nas, kaj bi raje doživeli? Če nekdo dela **za** nas, se lahko počutimo degradirane; če dela **z** nami, pa začutimo svoje dostojanstvo, koristnost v enakovrednem odnosu.

Ni pomembno to, kar jaz naredim za Boga, temveč to, kar lahko On dela po meni, z menoj.

Tudi, če se pri delu tega ne zavedam, nič hudega, saj sem tako ali tako zjutraj vse svoje misli, besede ... oči, usta ... izročila Gospodu in to spremeni vse. Potem to, da sem dobra, ni moja zasluga, da sem strokovna, je Božji dar, kot tudi to, da se soočam s svojimi omejitvami. Tako sem le orodje (ljubezni) v Njegovih rokah in vse moje sposobnosti, pohvale, uspehi ... pripadajo tistemu, kateremu pripada moje življenje. Tudi vse moje težave, bolečine, prizadetosti, inšpekcije, kritike – če mu jih izročim, niso več moje.

Toda zakaj se nam to, kar zdaj govorim, zdi tako čudno, tako za svetnike, mi pa bi bili raje normalni ljudje?

Kje že delamo ...? Ja, naša odgovornost je večja, ker smo pri izviru milosti!

Se zavedamo, da je naše delo eno najpomembnejših del na svetu? Za naše stanovalce je dom lahko zadnja možnost, da spoznajo, sprejmejo in se odprejo Božji ljubezni! In od tega je odvisna cela njihova večnost.

Ali je lahko kaj bolj pomembnega na svetu?

Nikar se ne slepimo in si mislimo, da smo lahko dobri sami po sebi že kot ljudje (brez Boga). Če bi bil Jezus samo človek, bi lahko pretrpel vse muke in zaničevanja in bi bil križan, toda ne bi nas odrešil. Zakaj nas je odrešil? Ker je kot Sin v ljubezni izpolnil Očetovo voljo. V tem je vsa razlika.

Kot človek bi se Jezus prav gotovo uprl takemu trpljenju. Normalno. Če mene nekaj prizadene ali mi kdo kaj reče (kar že tako vem), me to boli. Jezi. Vprašanje pa je, kaj s tem naredim. Kot Božji otrok imam milost, da to v ljubezni pridružim Jezusovim ranam in počasi se umirim. Drugače je, če se prepustim svoji bolečini in najdem nekoga, da se potolažim = pritožim, ali pa, če se spomnim:

»V tej hiši si, Jezus, no, zdaj mi pa pomagaj!«

To je pomembno zato, ker ta trenutek moje slabosti vedno izkoristi tisti, ki ne prenese, da smo Božji otroci – hudič. To moramo vedeti, ker kot mrhovinar vedno čaka na naše rane in ranice. Kaj naredi? Ker je duh, dobro pozna naše misli in jih takoj okuži s svojo perverzno logiko, mi pa te misli sprejmemo za svoje. V nas položi zamero, obsojanje, maščevanje: »Uf, kakšen je ta človek, samo hudobija ga je, normalno, da mu zameriš, tega pa ne smeš požreti, moraš mu vrniti itd.« Ali gre še dalje: »Ti si pa res ena nula, da se ti to lahko zgodi, brezveznik si, nič vreden, nisi mu znal povedati nazaj, si nula, nula, ni vredno, da živiš ...«

Vsi v zdravstvu poznamo POBO /Preprečevanje in Obvladovanje Bolnišničnih Okužb/. Mislim pa, da bi delavci v katoliških domovih morali imeti vsak svoj osebni POMO program obvladovanja miselnih okužb. To je zelo pomembno. Vsak naj bi imel svojo strategijo preprečevanja in obvladovanja okužbe svojih misli, da bi se znal **takoj** upreti takim razmišljanjem. Najprej, da bi jih sploh prepoznali, da so to misli našega sovražnika, angela teme, ki nam hoče škodovati. Takoj bi vzeli antibiotik proti opravljanju, kritiziranju, apatiji. Če bi kje slišali: »saj je vse brez veze, saj se ne spleča delati za tak denar; poglej, spet ji je pozabila dati protezo; spet »una« ni pospravila smeti itd.«, bi nam zagorela rdeča lučka in bi nadaljevanje slabih misli ustavili že na začetku. Drugemu bi mirno rekli: »Ej, ne govori o Pepci, če je ni tukaj« ali pa bi rekli: »Gremo k Ivanki, da jo spravimo v dobro voljo.« Ali veste, da smeh upočasnjuje procese staranja in upad kognitivnih sposobnosti pri demenci? Torej je spravljanje stanovalcev v dobro voljo prav tako pomembno kot zdravila. In to je naše delo, ki sicer ne more biti zapisano v evidenci storitev, torej zanj ne bomo plačani z denarjem, bo pa zapisano tam, kjer se nikoli ne

zbriše.

Ko je bil v 50-ih letih prejšnjega stoletja v Vietnamu papeški delegat, je dva tedna iskal kristjane, ki so morali živeti v ilegali. Hotel je že oditi, razočaran, ker ni nikogar našel. Potem pa mu je nekdo namignil, da se nekje zbirajo »ljudje, ki se imajo radi.«

Apostol Jakob pravi:

*»Preljubi,
kjer sta nevoščljivost in prepirljivost,
tam je nered in vsakršno zlo.
Modrost pa, ki je od zgoraj,
je najprej čista, nato miroljubna,
prizanesljiva, dovzetna,
polna usmiljenja in dobrih sadov,
brez pristranosti in hinavščine.«*

Kdo si ne bi želel take modrosti in takih medsebojnih odnosov! Če si to vsi želimo, potem nam bo uspelo! Smo v domu, kjer Jezus drži z nami in nam tako modrost tudi ponuja! Torej imamo vse pogoje, da to uresničimo! To je razlog za veselje, da delamo v KD. In v tem veselju naj bi naši stanovalci zaznali razliko od drugih domov.

Prosimo Marijo, naj nas nauči poslušati ta Božji glas, naj nas ob jutranji molitvi nastavi na pravo frekvenco, da bomo slišali tisto, kar je za nas dobro, in ne tisto, kar nam »paše«. Tako bomo z veseljem naredili tisto nekaj več, četudi pet minut izven službenega časa.

V Logatcu, 27. novembra 2012

LITERARNI KOTIČEK

Ko bom mrtev

Ne maram košev pisanega cvetja na svojem grobu,
ko bom mrtev;
danes si želim, da mi podarite dehtečo vrtnico, ko sem živ.
Ne maram svetlobe in toplote sveč na svojem grobu,
ko bom mrtev;
zdaj potrebujem razsvetljen in topel dom, ko sem živ.
Ne maram potokov solza na svoj grob,
ko bom mrtev;
danes si želim drobnih nasmehov in radosti, ko sem živ.
Ne maram ubranega, tihega petja ob svojem grobu,

ko bom mrtev;
danes mi zapojte domačo slovensko pesem, ko sem živ.
Ne maram donečih govorov, hvale ob mojem grobu,
ko bom mrtev;
danes si želim pravih, vzpodbudnih besed, ko sem živ.
Ne maram klečanja in poljubljanja zemlje mojega groba,
ko bom mrtev;
danes si želim, da me nežno objamete, ko sem živ.
Ne maram hinavskih pogledov in sočutja ob mojem grobu,
Ko bom mrtev;
danes si želim odkritega in prijaznega pogleda, ko sem živ.
Ne maram kesanja in zamujenih spominov ob
svojem grobu, ko bom mrtev, danes si želim, da mi
podarite roko, ko sem živ.
Ne maram nazdravljanja na moji sedmini,
ko bom mrtev;
danes si želim, da nazdravimo skupaj, ko sem živ.
Ne maram, da ste pogosto ob mojem grobu,
ko bom mrtev;
zdaj potrebujem vašo bližino in povabilo, ko sem še živ.

Priredil Kamil Domitrovič

Božično drevo

Vstopim v trgovski center v Ljubljani. V njem se vse lesketa in blešči. Predpraznično razpoloženje se je začelo, slišim opazke mimoidočih. Trgovine so dobro založene z raznovrstnimi izdelki, s tistimi, ki so koristni in potrebni, in s tistimi, ki so manj ali popolnoma nepotrebni za življenje. Ogledam si nekaj različnih trgovin. Nič me ne pritegne, da bi postavila v nakupovalni koš ter odšla proti blagajni. Pri vходу v vsako trgovino je stala okrašena smrekica, pod njo lepo aranžirana darila. Namen je bil več kot jasen: čim več kupcev pritegniti ravno v to trgovino. Začutim utrujenost, ki ni bila od dela. Usedem se na stol v lokalu, ki je na hodniku tega trgovskega centra. Naročim si kavo in jo počasi srebam ter opazujem dogajanje okoli sebe. Topel napitek me prav prijetno okreпча. Pogled pa imam uprt ravno v eno izmed okrašenih smrekic ... in ...

Stopila sem iz hiše zelo tiho v mrzlo jutro. Pogledala sem okoli sebe, potem zapustila dvorišče. Gaz, ki je bila narejena v snegu, se je zgubila v svoji snežni belini, ko sem se oddaljevala od dvorišča. Stopila sem na sneg v celo. Zaradi mraza se je na snegu naredila snežna skorja. Bila je različno trda in njena debelina se je razlikovala na vsakem koraku. Občasno trdota ni zdržala moje teže in noga se mi je udrla v snežno belino. Pri naslednjem koraku pa sem zopet lahko hodila po snežni površini. V roki sem nesla sekuro, ki sem jo z muko in z veliko svoje moči potegnila iz čoka, v katerega je bila zagozdena. Oče je vedno zvečer pripravil trske, da je tisti, ki je kuril ogenj v peči, imel kaj prijeti v roke, tako je rekel. Po uporabi je sekuro zapičil v čok, da je bila na vidnem in varnem mestu. Torej, korakala sem z odločnimi koraki, pri tem pa sople od vznemirjenosti, kot bi nesla težko breme na ramah.

Božično drevo je imelo poseben pomen. Vedno se ga je prineslo na sam sveti večer, v zgodnjih jutranjih urah, pred zajtrkom. Pod njega se je postlala slama, pod slamo pa darila za otroke, ki so bili pri hiši. Največkrat so bili to orehi, suhi krhliji ali kašni domači izdelki maminih pridnih rok, kot so pletene volnene nogavice, rokavice, kape in šali, ki so zelo prav prišli v dolgih zimskih dneh, posebej, ko so bili otroci šoloobvezni in so potrebovali topla oblačila. Odsekati in domov prinesiti božično drevo je bilo običajno očetovo delo. S seboj je vzel enega izmed otrok, če jih je bilo več pri hiši. Ponavadi fanta. Pri hiši, kjer so imeli že večjega sina, je ta lahko šel sam po drevo. Prinašalec se je z vejami drevesa dotaknil hišnih vrat, da so veje zašumele. Takrat je nekdo izmed domačih odprl vrata. Svečano pričakovanje so vsi prisotni izkazovali z veseljem. Ob tem dogodku nihče ni ostal ravnodušen ali na kakršenkoli način slabe volje. Prinašalca so obdarovali. Nekega večera sem slišala, ko sta se oče in mati pogovarjala, da sta že sorazmerno stara in da je že večina otrok odrasla in odšla od hiše. »Ostala sva sama s ta malim,« je rekel oče, »oba sinova sta že zdavnaj na svojem, s svojima družinama. Vso delo je padlo na naša ramena. Božič se približuje, letos bom moral božično drevo sam posekati.« Tistega večera sem se odločila, da bom posekala božično drevo in ga prinesla domov.

S snegom pokrita domačija ob tej jutranji uri je bila res čarobna. Postala sem v tišini. S pogledom sem božala vsak del vidnega polja. Vsako podrobnost, ki sem jo lahko zaznala. Vse je bilo zelo veličastno in čarobno. Sam dogodek mi je dajal toliko skrivnostnega pričakovanja, da nisem čutila strahu. Pri nobeni hiši v vasi nisem videla prižgane luči. Moji koraki so predramili domačega psa, ki je pritekel iz svojega toplega

gnezda, ki si ga je izkopal v kupčku slame ob kozolcu, pokukat, kdo ga moti pri njegovem počitku. Kmalu za tem je zakikirikal petelin, da se je slišalo v sosednjo vas. Drevesa, ki so rastle v bližini hiše, so bila sklonjena v predklon zaradi snežnega pokrivala. Zdela so se mi prav posebno čarobna. Vsako izmed njih bi lahko opisala. Zakorakala sem. Vidljivost je bila odlična v tej snežni belini. Končno sem prišla do cilja. Mlado majhno drevo, ki je rastle na pašniku, sem si ogledala že pred nekaj dnevi. Bilo je zelo lepe rasti, veje so bile enakomerno razporejene po celem stebelu, zdelo se mi je zelo primerno za božično drevo. Pomislila sem, da je še dobro, da pašnik na tem delu ni ravno dostopen za živino, ki je bila na paši poleti, zato se je počasi zaraščal z drevesi, drugače bi morala v gozd po drevo. »Oojjjejijj,« pomislim, »to pa bi bilo neizvedljivo.« Z nogami sem poteptala sneg okoli drevesnega stebela ter se lotila podviga: posekati drevo. Ne vem, koliko časa sem potrebovala in kolikokrat sem s sekiro zadela v prazno, vem pa, da sem bila po tem opravilu vsa prepotena. Končno sem imela posekano drevo. Nesla sem ga proti domu, bolje rečeno, vlekla sem ga. Pri tem sem se spotikala in večkrat padla. Padec v sneg mi ni odvzel poguma ali me odvrnil od tega, da bi odnehala. Prišla sem do hišnih vrat. Dotaknila sem se jih z vejami drevesa, da je zašumelo. Počakala sem, da so se vrata odprla. Trajalo je kar nekaj časa, da so se domači prebudili ter slišali šumenje. Začudena starša sta strmela vame, ko sta me zagledala pred vrati z drevesom v rokah. Oče je vzel drevo iz mojih rok ter ga postavil v kot. Zdelo se mi je, da mu silijo solze na oči, pri tem je nekaj pridušeno mrmral. Mati me je prijela za roko in me vprašala: »Otrok Božji, ali veš, da je ura štiri zjutraj?!« Prinesla mi je suha oblačila. »Tako se preobleci in hitro v posteljo, da se pogreješ,« mi je naročila. Ko je obešala moja premočena oblačila k topli peči, da se posušijo, je bila obrnjena proč od mene; videla pa sem, da si je obrisala solzo, ki ji je zdrsnila po licu, lesketajoč se kot dragulj. Ulegla sem se v posteljo. Toplota pokrivala mi je objela ozeblo telo ter me kmalu zazibala v otroški spanec.

Srebnem še zadnji požirek tople in dišeče kave. Na obrazu začutim rahel nasmeh, izzvan s spomini, ki so me popeljali v čas otroštva. Še enkrat se zazrem v podrobnosti prazničnega razkošja. S pogledom pobožam vsako podrobnost. Lučke, narejene v mreže, so se spuščale iz visokih stropov in se bleščeče zlivale v slapove. Veliki zvončki in krogle, ki so krasili prostore, so rahlo spreminjali barve, ko sem jih pogledala iz

različnih zornih kotov. Vendar vsa ta lepota in razkošje ni bila kos naravni lepoti. Mimo mene so hodili ljudje s polnimi nakupovalnimi vozički. Medtem so se med seboj glasno pogovarjali. Govorjenje je ustvarjalo tako bučanje, da sem imela občutek, da slišim rojenje čebel. Praznična nakupovalna mrzlica je res nepopisna. Rahlo me je stresel ta nenaravno ustvarjeni »mraz«. Odločim se, da ne kupim ničesar. Odidem domov.

Za obdarovanje mojih najbližjih bom izbrala kaj bolj dragocenega, kar ni na razpolago v nakupovalnem centru. Podarila jim bom svoj prosti čas. Odpravila se bom z njimi na sprehod na Naklo. Tam raste veliko dreves, ogledali si jih bomo in jih občudovali ter ugotavljali, katero je primerno za božično drevo. Med hojo pa jim bom pripovedovala dogodivščino o sekanju »mojega« božičnega drevesa. Doma imam še nekaj »klobčkov« mehke in pisane volne; spletla bom tople šale, da jih bo prijetno grelo, ko se bomo v zimskih dneh skupaj sprehajali.

Zagorka

Sonce sije, dež miglja,
moje matere ni doma.

Kam so šli?

V Vipavo po eno kravo,
krava ni 'tla mlečka dat',
so šli pa drugo zbrat.

Francka Lenarčič

Srečen človek

Človek, star 92 let, ponosne drže, dobro oblečen in lepo obrit, ki vstane vsako jutro ob 8. uri, se uredi in počese, se danes seli v dom ostarelih. Njegova 70 let stara žena je nedavno umrla in zato se mora seliti. Po potrpežljivem nekajurnem čakanju se prijazno nasmehne, ko mu sporočijo, da je njegova soba pripravljena. Ko se s svojim vozičkom počasi premika proti dvigalu, mu opisujem malo sobo s poslikano zaveso. »To je čudovito,« pove z leskom v očeh, ki žarijo kot oči mladega in veselega dečka. »Gospod, pa vendar sploh še niste videli sobe.«

»Saj to ni pomembno,« pove. »Sreča je nekaj, kar si izbiraš vnaprej. Če je moja soba lepa, ni odvisno od dekoracije v njej. Odvisno je od tega, kako jaz vidim stvari v njej.« In nadaljuje: »Jaz sem se v svoji glavi že

odločil, da je moja soba lepa. To je odločitev, ki jo sprejemem vsak dan, ko se zbudim. Jaz sem tisti, ki izbiram, ali bom zjutraj ostal v postelji in štel dele telesa, ki mi ne služijo več, ali bom vstal in se Bogu zahvalil za dele telesa, ki mi še vedno služijo. Vsak dan je poklon zase in dokler bom odpiral oči, bom upiral svoj pogled v nov dan in se spominjal srečnih trenutkov iz svojega življenja. Starost je kot račun na banki: iz njega jemlješ toliko, kolikor potrebuješ. Moj nasvet je, da na svoj račun sreče daješ čim več. Hvala ti za današnje nakazilo na moj račun.«

»Kako, da ste kljub letom tako mladostni?« ga vprašam.

»To ni težko, živel sem po naslednjih pravilih:

- 🌀 osvobajal sem svoje srce sovraštva
- 🌀 osvobajal sem svojo glavo skrbi, kolikor je bilo v moji moči
- 🌀 živel sem enostavno
- 🌀 dajal sem mnogo
- 🌀 nisem pričakoval preveč in vedno sem rekel: Zgodi se tvoja volja!«

Vir: svetovni splet

SPOMINSKE DROBTINICE

NESREČNO OTROŠTVO

1. del

Pisalo se je leto 1942. Nad Evropo so se zbirali temni oblaki. V nekatere države so že vkorakali fašistični in nacistični vojaki.

Tedaj sem bila stara 7 let in se dobro spominjam, kako so moški, zaskrbljenih obrazov, stikali glave in modrovali, da se tudi nam bližajo hudi časi. Hodila sem v 1. razred osnovne šole. Tudi verouk smo imeli v šolskih prostorih. Spominjam se kaplana, ki nas je pripravljaj na sv. obhajilo. Nekega dne je stopil v razred zelo žalosten. Dejal je: »Otroci, bliža se vojna! Morda nikoli več ne bo priložnosti, da bi prejeli sv. zakramente, zato molite in se pridno učite!« Čeprav smo bili še tako majhni, smo že čez dva tedna prejeli najprej zakrament sv. birme in nato še prvega sv. obhajila.

Takrat so se po vasi že sprehajali prvi partizani. Prišli so tudi v šolo. Vklenili so kaplana Henrika in učiteljico Darinko. Odvedli so ju v opuščeno kočevsko vas. Tam so ju zasliševali in mučili. Potem sta morala hoditi gola skozi vas do neke oddaljene kraške vrtače, ki je bila z vseh strani obdana z visokimi smrekami. Tu so ju zasmehovali in strašno mučili. Med mučenjem sta oba umrla. Po končani vojni sem ta kraj večkrat obiskala.

Vojna se je bližala tudi našim krajem. Italijani so preko Gorskega Kotarja prodirali proti Kočevski in Dolenjski. Vse vasi so požgali, ljudi pa pregnali. Ta vojaška operacija se je imenovala Roška ofenziva. Prečesali so roške gozdove, da bi odkrili VŠ PV, a jim ni uspelo. V našo vas so prišli 12. julija 1942. leta ob 23. uri ponoči. Najprej so pobrali vso živino, vas zažgali, ljudi pa brez vsega napotili v drugo vas. Spomnim se, da sem odšla od doma bosa in v tanki oblekici s kratkimi rokavčki. Ko smo prišli v vas, so moške ločili od žensk in otrok. Nastanili so jih na podstrešje stare kmečke hiše. Tam so jih pretepali in zasliševali. V tej hiši smo preživeli tri dni. Četrty dan so vse moške, starejše od 18 let, postavili v vrsto in jih odpeljali do vaškega pokopališča. Za obzidjem so vse postrelili. Bilo jih je 76. Ženske in otroke so naložili na tovornjake in odpeljali na kočevsko železniško postajo. Nihče ni vedel, kaj bo z nami. Otroci smo bili veseli, saj smo se prvič peljali s tovornjakom in potem še z vlakom do Ljubljane, starši pa so nemo zrlji v tla in premišljevali, kaj bo zdaj z nami. V Ljubljani so nas namestili v belgijsko kasarno, vse v eno veliko sobo. Tu smo ležali na golih tleh, zaklenjeni, žejni in lačni. Po treh tednih so nas odvedli na ljubljansko železniško postajo.

Natrpali so nas na živinske železniške vagone in odpeljali neznano kam. Vozili smo se dolgo. Bila je neznosna vročina. Vlak se je ustavil in zagledali smo »morje«. Otroci smo bili spet veseli, a naši starši so se bali. V pristanišču na Reki je bila zasidrana ogromna tovorna ladja, na katero so nas strpali kot živino. Stali smo drug ob drugem, da se tudi premikati ni dalo. Le kam gremo? Ali nas mislijo vse pobiti? Ladja je izplula iz pristanišča in tedaj je iz stotine grl zadonela pesem: »BUČI, BUČI, MORJE ADRIJANSKO, BILO NEKDAJ SI SLOVANSKO!« Ladja je počasi drsela po morski gladini. Kar naenkrat je nastal silen vihar. Visoki valovi so butali, da je ladjo premetavalo sem ter tja. Nastala je panika. Nekateri so molili, drugi preklinjali, otroci pa smo jokali in bruhalo. Matere so si z dlanmi zakrivalo obraz, da nismo videli njihovih solznih oči. V nekem kotu je na tleh ležala mlada ženska. Zvijala se je in kričala

v porodnih bolečinah. Rodila je dečka, ga vzela v naročje, ga poljubila, pokrižala, vstala, se opotekla do roba ladje, trikrat zakrilila z rokami in ga vrgla v razburkano morje. Pogledala je v globino in dejala: »Pojdi, tam doli ti bo boljše!« Še nekaj mater je vrglo svoje novorojenčke v morje, ker niso mogle gledati njihovih sestradanih obrazov.

Po dveh urah vožnje smo se izkrkali na otoku Rabu. Zagledali smo ogromen prostor z majhnimi šotori, ki je bil obdan s 4 m visoko bodečo žično ograjo, ob njej pa so bili na 20-metrski razdalji oboroženi stražarji. Dejali so, da je to taborišče CAMORO. Razporedili so nas po šest oseb v majhen šotor. Dali so nam dve tanki odeji, ležali pa smo na golih tleh. Naše spremljevalke so bile: lakota, žeja, mraz in uši, ki so padale od nas, čeprav smo jih cel dan obirali. Vode ni bilo, hrane tudi ne. Imeli smo dva dnevna obroka: zjutraj nekaj kapljic črne, grenke kave in mini, mini črn hlebček kruha, za kosilo pa smo imeli toplo vodo, v kateri so plavali trije ali dva makarona, včasih pa pol žlice riža. Bili smo sestradani – pravi okostnjaki. Vsako jutro so prihajali dežurni vojaki pregledovat šotore, da so odnašali mrtvece. Nekatere matere so po več dni skrivale svoje mrtve otroke, da so tako tudi zanje dobivale hrano. Po podatkih je bilo v tem taborišču 4.000 taboriščnikov. V petih mesecih jih je umrla polovica. Za vso bedo, ki smo jo doživljali, pa je poskrbela še narava. Neke noči se je razbesnela nevihta. Morje je naraslo in zalilo taborišče. Odnoslo je vse šotore. Stali smo do pasu v ledeno mrzli vodi in kričali, naj nam odpro vhodna vrata, da bi se lahko prebili do bližnjega griča. Stražarji pa so na nas streljali. Tisto noč je utonilo veliko otrok in starejših ljudi. Bližala se je zima in z njo mraz. Italijani so se odločili, da bodo ženske in otroke preselili v Italijo. Res so nas na Miklavžev večer začeli seliti. Pristali smo v severni Italiji, v kraju Gonars. Tu so bile razmere nekoliko boljše. Ni bilo šotorov. Bivali smo v velikih barakah, ki so bile zgrajene iz debele lepenke. Spali smo na pogradih. Hrana je bila enaka kot na Rabu. Tudi tukaj je smrt neusmiljeno kosila.

V začetku aprila 1943. leta smo izvedeli veselo novico: »Domov gremo!« In res smo prišli domov. Bila sem bosa in v isti oblekici kot vseh devet mesecev v taborišču. Tehtala pa sem pri svojih devetih letih le 6 kg. Bili smo doma, a doma ni bilo, ker so ga požgali. Pod streho nas je vzela stara mama. Bili smo brez vsega. Tedaj je bila v vasi zelo močna italijanska postojanka. Vojaki so bili z nami zelo prijazni. Tudi hrano so nam ponudili. Slutili so, da se bliža za njih konec vojne. Septembra 1943. leta je Italija kapitulirala. Vojaki so odvrgli orožje in vse, kar so imeli, in odšli iz vasi.

Se nadaljuje
Zapisala stanovalka M. Č.

OBISK ZAVODA SV. MARTINA

Bil je pravi zimski dan. Narava pač zna poskrbeti zase z vso svojo raznolikostjo. Tokrat nas je presenetila z nebeško belino, posejano s snegom. In na tak dan smo se odpravile proti Zavodu svetega Martina, ki se nahaja v Srednji vasi v Bohinju. Povabili so nas v goste, da bi njihovim stanovalcem popestrile in polepšale zimsko dopoldne s kratko igrico, ki jo igramo domske delavke. Pridružila se nam je tudi sestra Leonida ter nekaj naših stanovalk. Jutranja svežina je bila v nas, veselje in smeh se je razlegal po avtu, ko smo se vozile po gorenjski magistrali. Bile smo brezskrbne, igrive, polne zgodb. Narava je sijala v svoji belini in ponovno je začelo snežiti. Pokrajina je postajala meglena in zrak bodeče mrzel. Ceste so postajale zasnežene, spolzke, ozke. Kljub nepredvidljivim premagovanjem ovir na cesti smo srečno prišle na cilj.

Ko smo vstopile v Dom, je toplota, ki je prihajala iz tople krušne peči, široko razprostrla roke in nas objela z vsemi stanovalci zavoda, ki so sedeli ob peči in v prostoru. Njihove oči so bile tople, polne veselega pričakovanja. Prostor je bil poln domačnosti. Ogenj v krušni peči me je spomnil na moja starša, na rojstni dom. V nekem neznanem gospodu sem videla prisposodbo svojega ljubljenega očeta. Zgarane kmečke roke, utrujena drža, nasmeh na obrazu, iskrica v očeh. Nehote mi je po licu spolzela solza. Spoznanje, da so tudi moji starši v jeseni življenja, sem skrila za igralsko preobleko očeta Ivana. Vloge in naši liki so oživel. Odigrale smo igro. Po končani predstavi je bila beseda »Hvala« izrečena iz dna srca. »Pridite še kdaj,« je zvenelo kot tiha prošnja, da si vzamemo svoj dragoceni čas in ga podarimo tudi njim. Njihov pogled je bil poln upanja, veselega, tihega pričakovanja.

V srcu vem, da se bom še vrnila v Bohinj. Mogoče z novo igrico, mogoče na duhovno srečanje, mogoče kar tako, na turistični obisk. Prijetna toplota me je obdajala ob slovesu, kajti spoznanje, kako malo je potrebno, da nekoga osrečiš, me je navdajalo z radostjo. Žal jim ne morem podariti denarja, ne dobrin, lahko jim pa dam delček sebe, trenutek svojega časa. Ob slovesu mi pogled obstane na plamenu v krušni peči. V misli se mi ponovno prikrađe rojstni dom, ljubeči, delavni, pošteni starši, ki so vstopili v svojo jesen življenja. Pri srcu me zaskeli. Še zadnjič se ozrem po toplem prostoru, po stanovalcih. In zavem se, da smo naredile nekaj lepega, nekaj dobrega.

Terezija

AKTIVNOSTI V FEBRUARJU

MEDGENERACIJSKE SKUPINE

- ❖ BETANIJA: sreda ob 15. uri v delovni terapiji
 - ❖ EMAVS: torek ob 15. uri v delovni terapiji Doma Marte
 - ❖ MARIJA: torek ob 15. uri v jedilnici Doma Marije
 - ❖ MARTA: torek ob 15. uri v II. nadstropju Doma Marije
- PONEDELJEK, SREDA, PETEK ob 7.10: telovadba v Domu Marije;
TOREK ob 9. uri: vaje za spomin v kapeli Doma;
ČETRTEK ob 9. uri: ustvarjalna delavnica v delovni terapiji;
SOBOTA ob 10. uri: druženje s skupino Nazaret;
SREDA, 6. 2. 2013, ob 9. uri: vrtec na obisku;
PONEDELJEK, 11. 2. 2013, Lurška Mati božja - svetovni dan bolnikov;
TOREK, 12. 2. 2013, ob 15.30 uri: plesno - glasbeni nastop - PUST;
SREDA, 13. 2. 2013, ob 9.15 uri: bralna urica s knjižničarko;
ČETRTEK, 14. 2. 2013, ob 9. uri: stanovalci pripovedujejo v vrtcu;
SREDA, 20. 2. 2013, ob 9. uri: vrtec na obisku;
PETEK, 22. 2. 2013, ob 15. uri: praznovanje rojstnih dni stanovalcev;
SREDA, 27. 2. 2013, ob 9.15 uri bralna urica s knjižničarko;
ČETRTEK, 28. 2. 2013, ob 9. uri: stanovalci pripovedujejo v vrtcu;
PETEK ob 10.30: sv. maša v kapeli Doma;
NEDELJA ob 10. uri: sv. maša v župnijski cerkvi.

*Meni pa je dobro,
da sem blizu Tebe, moj Bog.*

Ps 73,28

*Jernej Modic
Justina Škofic*

Blagor vam, ker ste se že tukaj veselili srečne večnosti.

Uvod v sv. mašo za pokojne v letu 2012

Današnja sv. mašo darujemo za vse, ki so lani prestopili prag večnosti. To je trenutek, v katerem se lahko zahvalimo za vse lepe trenutke, ki smo jih preživeli skupaj ali pa obžalujemo in nas še bremeni, da nismo vedno izpolnjevali zapovedi: Ljubimo drug drugega kakor samega sebe.

Marija Klančar

RAZVEDRILO

Po katerih znamenitostih slavijo naslednja slovenska mesta:

▪ Postojna	▪ Kočevje
▪ Piran	▪ Gorica
▪ Trojane	▪ Ptuj
▪ Čatež	▪ Lipica
▪ Kranjska gora	▪ Ribnica

Številke pretvori v črke in dobil boš besedo
(npr. 14, 6, 19, 16 = MESO):

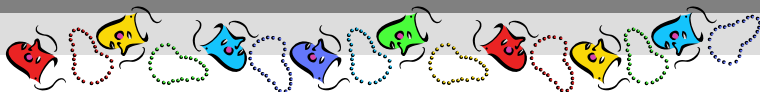
19, 10, 18 _____; 1, 15, 1 _____; 24, 10, 14, 1 _____;

17, 18, 1, 24, 15, 10, 12 _____; 12, 10, 21 _____;

11, 6, 19, 6, 15 _____; 17, 10, 19, 14, 16 _____;

17, 22, 19, 21 _____; 17, 6, 17, 6, 13, 15, 10, 3, 1 _____;

SMEJALNICA

- *Jure se pohvali pred sošolci: Moj oče je močnejši od tvojega. – Po čem pa to veš? – Ker imam jaz daljša ušesa kot ti.*
- *Dva šolarja se pogovarjata: Moje šolanje je bilo brezplačno. Drugi pa pravi: Moje pa zastonj. – Bova videla, kako bo drugo leto.*
- *Starejša gospa pride k zdravniku: Imate kaj proti kašlju? Tudi po pol ure me daje. Zdravnik posluša in ne reče ničesar. – No, če ne verjamete, lahko zakašljam.*
- *80-letna gospa gre k zdravniku. Pove, da na desno uho ničesar ne sliši. Zdravnik jo pregleda in pravi, da je to zaradi starosti. Ona pa pravi, da je levo uho prav toliko staro, pa še sliši nanj.*
- *Gospod župnik pred župniščem popravlja mrežo. Zabija žebličke, mali Jure pa ga ves čas opazuje. Pa mu pravi župnik: Kaj me tako natančno opazuješ? – Rad bi slišal, kaj rečete takrat, ko se udarite po prstih.*

Zapisala Franciška Jakša